

ลิลิต

สวดติภนหาร

พิมพ์ในงานพระศพ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ

พระองค์เจ้าปรียชาติสุขุมพันธุ์

ใน

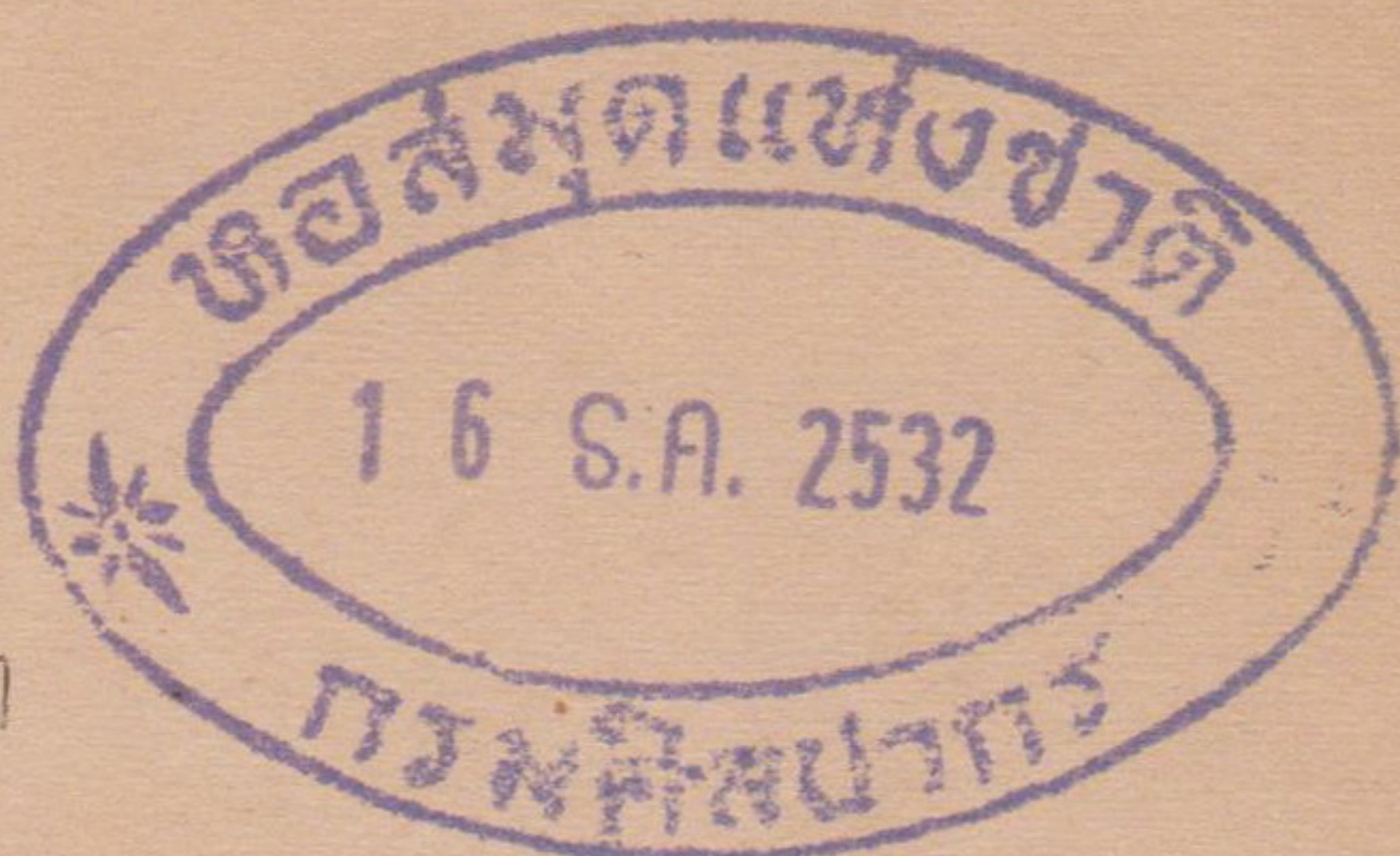
สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ

เจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต

พระพุทธรูป ๒๔๖๖

ทะเบียน

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๘ นครราชสีมา

ลิขิต

สตุดิโกนิหาร

พิมพ์ในงานพระศพ

มอริ มอริ

พระเจ้าวรวงศ์เธอ

พระองค์เจ้าปรีชชาติสุขุมพันธุ์

ใน

สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ

เจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต

พระพุทธรูป ศักราช ๒๔๖๖

ทะเบียน

2625

2625

107104 02250 men

เลขหมู่ 895.9115
ค 523 คข

เลขทะเบียน ๖. ๓๒๗. ๑๖๒ ๖๕

๑ สรวมพูดโธวาทเรื่อง
แจ่งวินัยไชนา

สมภพสบบมรณสำ
เยาว์ใหญ่ย่อมไม่แคล้ว

๑ เสริมสารลิลิตด้วย
เนกเครื่องบรรณพลี
ถวายแด่พระองค์ปริ
บรรพทิศสัมฤทธิ์พร้อม

เลิศธรรม
พจน์แพร่

หรรบโลก
เส้อมสิ้นสังขาร
ภักดี

นอบน้อม

ยชาติ

ดุจตั้งจิตต์ถวาย ๗๕-

คำนำ

นายขวัญ จารุรัตน์ เจ้าของโรงพิมพ์พิศาล
บรรณกิจ มีความประสงค์จะพิมพ์ลิตของข้าพเจ้า
ทุกเล่ม ๆ ถวาย เพื่อเป็นบริวารแก่หนังสือที่จะ
ทรงแจก ในคราวงานพระราชทานเพลิงพระศพ
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าปรีชาดิศรขุมพันธ์
ลิตสดุดีภินิหาร นี้ได้เคยพิมพ์ในหนังสือสมุทสาร
เล่ม ๕๕ ประจำเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๒
ปรากฏนามว่า “ลิตสดุดีบุญญาภินิหาร” ครั้น
เมื่อจักพิมพ์ในคราวที่สองนี้ เห็นว่านามเดิมยืดยาว
จึงย่อให้กะทัดรัดขึ้น

ท่านที่ได้พบอ่านหนังสือนี้ หากว่ากรมประ
พันธ์จะไม่สละสลวยก็ดี พริศxonงมีแก่ข้าพเจ้า
แต่ส่วนนายขวัญ จารุรัตน์ นั้น ขอจงได้รับอนุโมทนา
เจตนารายแห่งบรรณาการพลนด้วย เทอญ

ศิลป์ เทศะแพทย

วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๖๖

๑ บัดตลนเรศวรเจ้า

เพลงอัคนศร

จอมนิกร

งักก้อง

๑๓๓

ราช ตัน

๑ ศรีสวัสดิวัฒนวิธ ไพศิษฐ์โลกรุ่งเรือง เฟื่องฟู
 ภูมิประเทศ จบเขตชั้นแผ่นภพ สบสุขทั่วสยาม
 รามนรินทร์ภิญโญยศ เกียรติปรากฏกระเดื่อง
 เปื้องพระปรีชาญาณ ดำริหารรักษราชย์ มาทมุง
 อริยะธรรม นำขานคุณทั่วทิศ ธุชอุสรเสียม เทียม
 อิศรมวณ ชูชวนไทยคงไทย เบิกสมัยปสพสุข
 บำราศทุกขรอนเจิญ เย็นทั่วภูมิรัฐ เนกนัตร์กึง
 เกลา เหล่าไทย ๆ

โคลง สี่ สุภาพ

๑ โอรัสธิเบศร์ไท้	ขุนสยาม
เกรียงเดชอรชาม	เจ็ดข้อ
รามัญแลภูกาม	เกรงฤทธ
ขานพระนามออกท้อ	ทั่วทั้งแดนหลาย

๑ ถวายชัยพระแก้วน้แก้ว กลางณรงค์
 รอนเส็กสนององค์ ชนกว่า
 สมพระราชประสงค์ ทุกฝ่าย
 เกียรติพระแผ่ตลอดทั่ว นอบเกล้าสรรเสริญ ฯ

ราชสุภาพ

๑ ดำเนินพจนสาร ขานบุญฤทธิ์ปางปถม แห่ง
 สมเด็จพระโอรสา พระมหาธรรมราชา พุทธศาสนายุ
 ลุสองพันร้อยสี่ มีศัพทศกมาราญ มานมนตร်ขอม
 ราช สามารถยกพยุหพล จุฬจัญเฝ้าบุรี จึงพระ
 ศรีสุรินทร ออกราญรอนบ้องกัน ได้สามวันขอม
 ร้อย รพลย่อยตายเปลือง จำละเมืองรับคลา
 พระยาจันจันตุ ลุย้งด้าวคุดขาม ตามทานบนเปน
 หลัก ประจักษ์ไว้แต่ต้น หมายจะปล้นเพ็ชรพัง
 ครันผัดหวังมืรอ พอได้ทำคิดหลบ อพยพครอบ
 ครว้หนี มากักต้อบาท สยามนาถโดยพลัน

พระจอมธรรม์ทรงรับ กับพระราชทานของ อเนก
 นองเหลือแหล่ แต่กลับล้มพระมหา กรุณาธิคุณ
 ค้วนปล้นปลุนปละหนี่ ลงनावีสำรอง สองนา
 พิกาย่า เพลาค่ำล่องใต้ ลมเหือดคนเรือได้ แต่
 โล้สำเภา รุดแล ๑

โคลง สอง สุภาพ

- ๑ ปางเอารสเรศร้าว จากพิษณุโลกด้าว
 เสด็จด้วยปรีดี
- ๑ ลูกร้อยยศเรศรแล้ว ธุวังใหม่แผ้ว
 ผ่องชนหฤทัย ๑

โคลง สาม สุภาพ

- ๑ ไพศาลตำหนักรัตน์ ประภัสสรเจิดจ้า
 สรรเสกเอกเอี่ยมอ่ำ เลิศล้วนชวนตรู เนตร์แล
- ๑ ภูธรสถิตยัยบ ประทับกลางเหล่าข้า
 หมอบดาษกลาตทว่หน้า พรั่งพร้อมเพรียงกัน ๑

อจกถัม

๒๖๖
เจดีย์

มาศแต่ง เพ็ญศแด

๑๒
สดาวเจตมวัง

ทลพรรร ฌนาเฮย

၁၃၆

๕๒
คนรู้ ขอมนา

โทษข้อสี่เห็น

ทรงนาง

นรศรไท

จกหมั่น เกียรติ

๑ ๒ ๓
เรงเราเตรียมพล

ร่ำบโบริราณ

๘ ๖ ๖
๘๔๖๖ หองทรง

๓๖๖

เสาวรพย์สนาน สุกนธารวารี ระวีวารณมิตร
 เทพนมขัดทอมาศ สนับเพลาชาติทองขับ ชาย
 ไหวสลับพรายพร้อย ชายแครงห้อยเครือวัล ฦกลง
 องค์กรรงเลิศ ทับทรวงเพชรจรัส ส่องพัฒน์
 ไพทริย์ เกียรขอพระหัตถ์ สักวาตย์รัตนนพวรรณ
 งามรงค์วรรณหารศม พรายประกศร์รจนา มหา
 มาลาเทิดทรง ณรงคาอุธธนู ตามฤตวาราทีตย์
 พิศดังอิสวรรนาถ ออกราชบัญญัติชัย บารมี ฯ

โคลงสองคั่น

- ๑ ไพทริยาตร์เต้า หวังจะทูลขอเค้า
 บิตรงค์
 ๑ หนึ่งประสงค์เคลื่อนคล้อย รอนเศิกมุงเมื่อต้อย
 ต่อดี ฯ

โคลงสามคั่น

- ๑ พระยนิปโยรสสนอง สบละบองกล่าวเกลยง
 เคชพ่องเพยง ฤทธราม ฯ

โคลงสี่ด้น

๑ ตามระเบียบบุทชเบื่อง
หวังเพื่อจุมพลเรียน
แบบขลวักกลการ
จงพ้อตรีให้ชง

เบาราด
เล่ให้ไว้
หลอกกล่อ
อย่าเร่ง

๑ เชงศกตรรกก่อนแล้ว
แวงล่อพอเราเหลิง
อย่าปองคนองนำ
บางเยยงควรยงยัง

จึงทำ ลงนา
จะพล้ง
ตามจิต เราแฮ
อย่าหาญ

๑ การพล้งค้อมเกิดด้วย
บุทชศาสตรค้อขุนชาญ
ทะนุผดุงพหล
อริย้อมจะผ่ายแพ้ว

ปวงพล
เชยวเกล้า
เหิมหัน ไว้เฮย
เพิกหนี่ ๗

โคลงทวาร ประดับ

๑	ศรีสวัสดิ์ วัฒนเรือง	สวัสดิ์ศรี
	ก้องเกียรติ เกริกยศม	เกียรติก้อง
	เปื้องปรีช ญาทวี	ปรีชเปื้อง
	เออนอดถิ ฐตรัสพร้อง	อดถิเออน อวยชัย ฯ

รำย สุภาพ

๑ หน่อไทรรับพระพร ประนมกรประณต บาท
 บงกชบิตุราช ชคตาคตาศยังทัพ สรรพเหล่ายทร
 นาวี ทานทีเลดดาษ เรอพิมาญเรอแซ เรอชัยแล
 เรอประตุ รูปสัตว์ดุเหยมห้าว เทรียบเรอท้าว
 พระยา เทียบนาวาพรังไว้ รอสั่งพระหน่อไทร
 เคลื่อนเต้าชลโย ธารแล ฯ

โคลงสี่ สุภาพ

๑	พระบรมโอรสเจ้า	จอมปราณ
	นาเวศรจนยาน	เพริศแพรว
	ไกรสร मुखพิมาน	สมญาศ เรอแฮ
	เคลือบมาศกลาดแสงแก้ว	ผ่องแผ้วพราวสี

๑ นฤบดีดำรัสให้

ปวงเหล่านาวีพหล

กระบวนนำกลาตามวน

โหรลั่นบรรลือหมอง

๑ กังวาฬสาครเรศพุ่ง

เอิกศัพทพยุหผอง

กระบวนเนองเนองนอง

มวญหุมุพลพายพน

๑ ชลमारคกลุ่มกรรม

แสงสว่างพระจันทร์รา

ดาร์กคนเวหา

เลียบฝั่งพราวหิงห้อย

๑ สำเนียงพรุพราด้วย

จักกระจันรองใน

กระเตนต้นตกใจ

ฝูงไก่อ้นขานก้อง

เคลื่อนนพท

โห่ก้อง

กลายคล

แซ่ซ้องประสารสังข์

ฟมฟอง

ครกกรน

ลอยลว

คล่องแคล่นแดนวต

มดตา

บ้ายคล้อย

พรายพราง

จับไม้ล้าภู

เรไร

หรั่งรื่อง

บินว่อน

ชานชงวลวัง

หนังสือแนบ

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ นครราชสีมา

895.9115

102

ด523ดป

๕

พ.32 บ. 162 65

โคลง สอง สุภาพ

๑ ผังผายนาเวศเกล้า ลอยลิ่วฝายเกล้า
เกอบไกลรูป ๗

ราช คั่น

๑ ปางหน่อภูวนาถ ประกาศให้เรอมวญ ชวน
กันเข้าร่มล้อม พร้อมเรือ ท้าว พระยา ราชนาวา
ออกผลาญ แสงขนานแผดงป็น ครนค่าน
กีกก้อง ต่างโห่ร้องระเริง ไพรีเชิงเชียวชาญ
คอยต้านทานล่องลง พระองค์ซำดำรัส ตรัส
ให้เรือประตุ กรูจดท่ายสำเภา เอาทหารขึ้นป็น
พลจีนฝ่ายอร ชำนิมิพักยอม เรือพระจอมพล
ชิต หนุนตีดเสียดข้างท่าย เร่งพล ๗

โคลงสี่สุภาพ

๑ บัดดลนเรศวรเจ้า	จอมนิกร
เพลงอัคนีศร	กีก้อง
ไตรพิษฤทธกิจาร	พรายแพรง
ตระหนัคนายจันทอง	มอดม้วยสามรา ๗

โคลงสามสุภาพ

๑ พระยาจันจันตุ	ญี่ปุ่นยังฮัมหัว
มากระทบรางปันท้าว	แตกร้าวบพาน องค์นา
๑ อุบัติการฤหวาด	พระประสาทสั่งให้
นาเวศล่องลงใต้	เร่งเร้าตามตี ๗

โคลงสี่สุภาพ

๑ ดิถีพิภพคล้อย	ตามวาร นิตยเฮย
เรื่องเรอหรัญกาญ	จนะเรื่อง
วิหคเร่งสุริย์ฉาน	เซงแซ่
ชกตามอริเยอ	ถ่วงด้าวพระประแดง

๑ แกลงบงกฏฤๅษณ์	ราม
๑ ลักขณ์ณั๓ดา	เสด็จร้าง
เรศจากอวยุทธยา	ดลณั๓ พณั๓ศเฮ
ต่างพระองค์ทรงสร้าง	พรตพร้อมสามองค์
๑ พระลงทณั๓ทณั๓ขณั๓ญ์เจ้า	ลงกา
๒ สุรปะนขาปรา	กณั๓สรอย
รอนหัดถัดตบาทา	กรรณจุมก ขาดเฮย
นางจรงบแกลงถอย	ต่อท้าวขรมาร
๑ ยุทธการขุนราพณั๓ร้าย	โมหัน
แผลงธนูหมายทรงธรรม์	มหิสรุ๓หัว
ศรราพณั๓กระทบคั่น	ศรสีทฐ์ รามเฮ
แตกบั่นคั่นแหลกร้าว	หอนตองจกรนทร์

๑. พระราชณั๓พนั๓

นารายณั๓ลืบปาง

๒. พระราชณั๓พนั๓

บ่อเกิดแห่งรามเกียรติ์

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ นครราชสีมา

๑๒

๑ จันทน์ตเปรียบท้าว
นเรศวรพระสักร
รางปิ่นเปรียบคันศร
พระตำมั่งเผด็จเสียน

๑ บรรจงเสาวเรขรื่อง
เผยเกียรติกระพ้ออวล
แต่สมเด็จนเรศวร
สมมุติเทพจากฟ้า

ขุนขร
ห่อนเพียน
ฤาผิต
เส็กสันสบประสงค

พจนมวญ
อบหล้า
มกุฎมิ่ง รั้วแฮ
เจ็ดจำแหล่งสยาม ฯ

อันต์

ทชเบ็ช

261

๑

๑๑๑